

TISKOVÁ ZPRÁVA

V Jihočeském kraji přibylo v roce 2021 dvanáct kulturních památek

České Budějovice, 22. prosince 2021

Ministerstvo kultury ČR prohlásilo v roce 2021 na základě podkladů připravených Národním památkovým ústavem celkem 12 nových kulturních památek. Patří mezi ně zejména architektonické památky postavené v průběhu 19. a 20. století, najdeme zde ale i ty se starším datem vzniku, jako jsou například zámek v Tučapech, fara v Hořicích na Šumavě či jádro bývalé středověké tvrze v Letech na Písecku.

S nabytím statutu kulturní památky vlastník získává garanci bezplatné odborné pomoci pracovníků Národního památkového ústavu i šanci využít finance některého z dotačních titulů. V neposlední řadě to znamená také určitou prestiž, deklarující výjimečnost v rámci souboru podobných staveb. V jižních Čechách jich NPÚ eviduje 5 050. V roce 2021 se podařilo prohlásit i některé památky, které patří k tzv. pozdním zápisům, tj. k těm stavbám, které přišly o status kulturní památky v důsledku administrativní chyby z 80. let 20. století.

Nové Hrady, dům – bývalá šatlava čp. 78, Husova – č. ÚSKP 106647 (tzv. pozdní zápis)

Budova bývalé šatlavy, dochovaná ve vzácné celistvosti a neporušenosti, představuje hodnotný příklad architektury veřejných staveb. Dům s výrazně členitou fasádou byl postaven nejpozději v 19. století a je nedílnou součástí historického jádra města, které bylo v roce 1990 vyhlášeno městskou památkovou zónou.

Nové Hrady, okresní dům čp. 56, ulice 5. května – č. ÚSKP 106654

Okresní dům v Nových Hradech postavený v letech 1906–1908 patří k raným a zároveň nejhodnotnějším příkladům architektonické moderny v jižních Čechách. Jeho autorem je s největší pravděpodobností architekt Jan Kotěra, který uplatnil nový přístup zejména k podobě fasády – střídání hrubé a hladké omítky, specifické rámování oken, rostlinný dekor, obloučkový vlys.

České Budějovice, dům čp. 226/3, Žižkova ulice – č. ÚSKP 106678 (tzv. pozdní zápis)

Výstavný činžovní dům s cennou urbanistickou funkcí představuje kvalitní příklad obytné budovy postavené v historizujícím slohu s velmi bohatou štukovou výzdobou z konce 19. století.

České Budějovice, bývalá modlitebna Evangelické církve augsburského vyznání čp. 1306 včetně mobiliáře, ulice 28. října – č. ÚSKP 106703

Evangelická kapele, jejíž historizující podoba je nejvíce ovlivněna novorománským slohem, je hodnotným příkladem dobové církevní stavby na území rozvíjejícího se předměstí v sousedství historického města. Součástí kulturní památky je i vnitřní vybavení – zvon, varhany, vyřezávaná architektura oltáře s obrazem či kovová křtitelnice.

Jindřichův Hradec, gymnázium Vítězslava Nováka čp. 333/II, ulice Husova – č. ÚSKP 106655

Budova z počátku 20. století ve stylu moderny s prvky secese a neoklasicismu patří mezi významné prvorepublikové stavby ve městě, jejím autorem je pražský architekt Bedřich Bendelmayer. Dynamiku jejímu průčelí dodává výšková a dispoziční členitost jednotlivých traktů, jeho reprezentativnost zvýrazňuje řešení vchodu a užití kanelovaných pilastrů u oken. Výjimečně zachovalé jsou i architektonické a řemeslné prvky v interiéru.

Lety, jádro bývalé středověké tvrze čp. 31 – doprohlášení do areálu budov dvora čp. 30 – č. ÚSKP 15294/3-2596

Bývalá středověká tvrz, datovaná do 14. nebo do počátku 15. století s přestavbami v baroku a v 19. a 20. století se dochovala v areálu hospodářských budov v Letech u Písku.

Protivín, sokolovna čp. 299, ulice Mírová – č. ÚSKP 106689

Budova sokolovny byla postavena v letech 1922–1923 dle návrhu významného českého architekta Františka Krásného. Z památkového hlediska je hodnotný nejen exteriér rytmizovaný strukturovanými povrchy a rozměrnými okenními otvory, ale i moderní dispozice interiéru.

Tučapy, zámek čp. 1 – č. ÚSKP 106656

Zámek Tučapy, postavený v druhé polovině 18. století na základech původní tvrze z roku 1404 byl do dnešní podoby přestavěn v roce 1893. Vyjadřoval ambice podnikatelské rodiny Pfeifferů z Jablonce nad Nisou. V budově se dochovalo mnoho cenných architektonických a řemeslných prvků včetně valených kleneb s výsečemi či fabionových stropů se štukovou výzdobou.

Hořice na Šumavě, fara čp. 2 – č. ÚSKP 106764 (tzv. pozdní zápis)

Budova fary byla postavena nejpozději ve 30. letech 18. století v místě usedlosti situované v řadové zástavbě kolem hořického náměstí. Barokní budova si navzdory dílčím úpravám, provedeným v druhé polovině 20. století, uchovala původní dispozici a celou řadu historicky cenných památkových konstrukcí. V rámci památkové chráněného horského městečka je neméně významná i její role urbanistická.

Červená – Jetětice, železniční příhradový most, č. ÚSKP 106761 (tzv. pozdní zápis)

Železniční ocelový příhradový most, postavený na konci 80. let 19. století u osady Červená, je unikátní technickou stavbou mimořádného významu nejen svými rozměry, ale i konstrukčním provedením, jež bylo na našem území vůbec poprvé provedeno způsobem letmé montáže. Železniční příhradový most vytváří zásadní krajinotvorný prvek vltavského údolí.

České Budějovice, činžovní dům čp. 173/19, Žižkova/Jeronýmova, č. ÚSKP 106773

Architektonicky ztvárněný činžovní dům s nárožní věžičkou představuje kvalitní příklad obytné budovy postavené v historizujícím slohu s bohatou štukovou výzdobou z konce 19. století.

Slavonice, dům čp. 573, ulice Boženy Němcové, č. ÚSKP 106772

V domě se středověkým jádrem se dochovalo významné množství historických konstrukcí, zejména pozdně gotický sklep, ale i trámový strop s překládaným záklopem či klenuté prostory hospodářské části obytného domu.

Předem děkujeme za zveřejnění zprávy v médiích.

Více podrobností o nových kulturních památkách včetně fotografií naleznete na webu NPÚ ÚOP ČB www.npu.cz/cs/uop-ceske-budejovice

Kontakty:

- **Ing. arch. Jana Štorková**, vedoucí oddělení evidence památek a IS
NPÚ ÚOP v Českých Budějovicích, mob. 725 163 056 storkova.jana@npu.cz
- **Mgr. Kateřina Voleská**, pracovník vztahů k veřejnosti
NPÚ ÚOP v Českých Budějovicích, mob. 724 568 006, drozda.jakub@npu.cz

Proces prohlášení movité či nemovité věci za kulturní památku probíhá v České republice dle zákona České národní rady o památkové péči č. 20/1987 Sb. V souvislosti s tím, jak se vyvíjí poznávání kulturně – společenských hodnot rozsáhlého a různorodého památkového fondu, přibývá postupně

kulturních památek. Památky a kulturní dědictví jsou významnými doklady historického vývoje, životního způsobu a prostředí společnosti od nejstarších dob do současnosti. Jde o projevy tvůrčích schopností a práce člověka, které vykazují hodnoty historické, umělecké, vědecké, technické či revoluční. Prvním stupněm ochrany těchto kulturních hodnot je prohlášení nemovité či movité věci za kulturní památku. Dále může Ministerstvo kultury prohlásit za kulturní památky věci nebo jejich soubory, které sice samy o sobě nemají uvedené hodnoty, ale mají přímý vztah k významným osobnostem nebo historickým událostem.

Národní památkový ústav, územní odborné pracoviště v Českých Budějovicích je jedním ze čtrnácti krajských pracovišť NPÚ. Jeho úkolem je v Jihočeském kraji naplňovat poslání odborné instituce památkové péče dané zejména zákonem o státní památkové péči, např. zpracovávat odborné podklady pro rozhodnutí výkonných orgánů, poskytovat konzultace a odbornou pomoc vlastníkům kulturních památek při jejich obnovách a sledovat stav památkového fondu na území kraje. Pracoviště v Českých Budějovicích zpracovává návrhy na prohlášení věcí či objektů za kulturní památky a podílí se následně na jejich evidenci. Spravuje dokumentační sbírky plánů, fotografií a dalších odborných podkladů ke kulturním památkám, vede veřejně přístupnou knihovnu a vydává řadu publikací, provádí archeologické průzkumy, provozuje galerii na Senovážném nám. 6. v Českých Budějovicích. Další informace naleznete na www.npu.cz.